

BASIN BÜLTENİ**08.08.2026**

**DEVA Partili Ekmen:
Türkiye'nin ihtiyacı yeni bir "keşke" değil, kalıcı bir sonuçtur**



DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Adalet Komisyonunda görüşülen Millî Dayanışma ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Teklifi üzerine söz aldı. Ekmen, "Bu süreç, anakronik bir şekilde Kürt meselesine neşet eden ama yer yer bu meseleyi de aşan PKK terör örgütünün görüşmeler yoluyla silahsızlandırılması sürecidir" dedi.

Sürecin sıhhati açısından karşıtlık ve eleştiriler de kıymetlidir

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yürütülen sürece ilişkin değerlendirmelerde bulunan Yeni Yol Partisi Grup Başkanı Ekmen, sürece yönelik farklı görüşlerin kamusal alanda görünür olmasının önemine dikkat çekti. Ekmen, "Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda dostlarımız olan İYİ Partili milletvekillerimizin sürece karşı doğrudan karşıtlık seviyesindeki duruşları ve eleştirilerinin de sürecin sıhhati açısından çok kıymetli olduğunu sadece bugün değil, sürecin başından beri birçok yayında ifade etmiş birisiyim. Çünkü sürece destek kadar sürece karşı eleştiri ve kaygıların, eleştiri ve kaygı kadar karşıtlığın da meşru kamusal alanda görünürlüğü; sürecin sıhhati, doğru bir şekilde analiz edilip ilerlemesi ve milletimizin görüşlerinin kamusal alanlarda ifadesi açısından oldukça kıymetlidir" ifadelerini kullandı.

Bu süreç PKK'nın görüşmeler yoluyla silahsızlandırılması sürecidir

Sürecin doğru anlaşılması gerektiğini vurgulayan Ekmen, "Bu süreç, Türkiye'nin demokratikleşmesine dair bir süreç değildir. Bu süreç, Türkiye'nin Kürt meselesine dair kök sebeplerini ele aldığı ve kalıcı barışa evrildiği bir süreç de değildir. Bu süreç anakronik bir şekilde Kürt meselesine neşet eden ama yer yer bu meseleyi de aşan PKK terör örgütünün görüşmeler yoluyla silahsızlandırılması sürecidir" diye konuştu.

Dünyada Güney Afrika, Kolombiya, Endonezya, Filipinler, İrlanda ve İspanya gibi örneklerin bulunduğunu belirten Ekmen, Türkiye'nin kendi tarihinde de benzer girişimlerin yaşandığını söyledi. Ekmen, "1984'ten bugüne kadar da görüşmeler yoluyla ve bir yasama faaliyeti aracılığıyla örgütün varlığının sonlandırılması ve tasfiyesinin sağlanması noktasında biz Türkiye'nin tarihî liderlerinden hem Sayın Necmettin Erbakan'ı hem Sayın Özal'ı hem Sayın Demirel'i değişik girişimler içerisinde gördüğümüz gibi, sadece bunların değil Genekurmay ve MİT Başkanlıklarının da kurumsal olarak benzer görüşmeler ve silahsızlandırma niyetinde olduğunu görebilmekteyiz" dedi.

93'ten bugüne keşkenin maliyeti en az 40 bin can kaybı

Daha önceki süreçlerin tamamlanamamasının ağır bedeller doğurduğunu ifade eden Ekmen, yakın zamanda kamuoyuna yansıyan iki açıklamaya dikkat çekerek, "İmralı heyetinden Özgür Erol, Abdullah Öcalan'dan naklen 'Aslında 93'te belirli bir aşama katetmiştik keşke o gün bu iş bitseydi.' dediğini yazdı, anlattı. Sayın Hakan Fidan da Katar'da bir oturumda, medyayla buluşmada '2013 yılında bu işi neticelendirmeye çok yaklaştığımız keşke tamamlayabilseydik' dedi. Şimdi, iki ayrı cepheden iki keşke ifadesi var. 93'ten bugüne kadar keşkenin maliyeti en az 40 bin can kaybı, burada trilyonlarca dolardan bahsediliyor, 2013'ten bu yana da keşkenin maliyeti en az 10 bin can kaybı. Umarız bu kadar büyük tartışmalarla yürütülen bu sürecin sonu keşkelerle değil, mutluluk ve coşku ifadeleriyle tamamlanır" ifadelerini kullandı.

Kamu düzeni zafiyeti yaratılmamalı, Kürtler adına temsiliyet makamı oluşturulmamalı

Sürecin temel unsurlarına da değinen Ekmen, kamu düzeninden taviz verilmemesi gerektiğini belirterek, "Herhangi bir görüşme trafiğinin bir kamu düzeni zafiyeti yaratmaması gerektir. Özellikle 2013 süreci bu konuda kötü bir hafızaya sahiptir, bugün itibarıyla buna dikkat edildiğini söyleyebiliriz. Yine, Kürt meselesinden neşet etmiş olmasına rağmen bu maksatla yapılan görüşmelerin Kürtler adına bir liderlik ve temsiliyet makamının oluşturulmasına da izin verilmemesi gerektiğini ifade etmek gerekir. Siyasi ve demokratik zeminlerde Kürtler de tıpkı diğer unsurlar kadar çok çeşitli, farklı siyasi görüşlere ve organizasyonlara sahiptir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını ilgilendiren bütün konularda olduğu gibi kendilerini ilgilendiren konularda da bu çeşitlilik ve temsiliyet dengesi içerisinde tartışmalara müdahil olacaklardır" şeklinde konuştu.

İç cephenin tahkimi sadece bir örgütün silahsızlandırılmasından ibaret olamaz

Sürecin başında MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin "İç cephenin tahkimi" çağrısını hatırlatan Yeni Yol Partisi Grup Başkanı Ekmen, "Tabii ki hepinizin de takdir edeceği gibi iç cephenin tahkimi sadece bir örgütün silahsızlandırılmasından ibaret olamaz. Bu süreç içerisinde iç cephenin tahkimini farklı mağduriyetlerin de ortadan kaldırılması yoluyla güçlendirmek yerine yepyeni mağduriyetlerin de ortaya konulduğunu gördük. Mesela artık AİHM'de binlerce başvuruyla FETÖ yargılamalarından, KHK'lilerin yaşadığı sorunlara ilişkin, duygu kopukluğuna ilişkin adımlar atılmasını bekliyorken maalesef yargı eliyle siyasetin dizaynına dair birçok örnekle karşılaştık ve iddiaların tamamı doğru olsa dahi ceza usul hukukunu tamamen yok sayan, kişilerin masumiyet karinesini tamamen yok sayan birçok soruşturma örneğiyle karşılaştık. Keza siyasi alanı daraltan, söz söyleme alanını daraltan, gazeteci ve sosyal medya kullanıcılarının tutuklanmasından başlayın da yargı kararlarının uygulanmamasının Mecliste bir yasama faaliyetiyle güvence altına alınmasına dair düzenlemeye kadar bir hukuk devletinin en temel ve basit özelliklerinden uzaklaşan birçok örneğe tanık olduk" dedi.

Ekmen sözlerini şöyle sürdürdü: "Oysa bu süreç zaten iki yılı bulmamalıydı. Bu kadar kuvvetli bir desteğin olduğu, bu kadar paydaşın içerisinde olup başarısı için fiilen ve kavlen dua ettiği bir sürecin çok daha erken bir zaman takviminde yasama aşamasına gelmesi beklenirdi ama bu hâliyle dahi bu süreç içerisinde bu sürecin neticesine yani Türkiye'nin daha demokrat, daha çoğulcu, daha özgürlükçü bir hukuk devleti olacağına dair inancı güçlendirecek adımlar yerine maalesef bunu zayıflatacak birçok olayla karşılaşmış durumdayız. Evet, bu yasa gecikti; evet, bu yasayla çok önemli bir kritik eşik aşılan fakat bu yasaya gerek duyulmayan bu mesele özünde Kürtçeyle ilgili ama yargı kararlarının uygulanması, AİHM kararlarının uygulanması, Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanması ki Şerafettin Can Atalay, Selahattin Demirtaş ve Osman Kavala örnekleri en bilinen örneklerdir ama FETÖ yargılamalarıyla ilgili de birçok dosyanın biriktiğini artık biz biliyoruz. İdari veya siyasi tasarruf yoluyla atılması gereken birçok adımlar bu süreç içerisinde atılmamış ve bu da sıradan bir vatandaşın sürece olan güvenini zayıflatmaktan başka bir işlev görmemiştir."

Devlet Bahçeli'nin söylemlerini Türk siyasetine verilmiş birer taahhüt olarak görüyoruz

Bahçeli'nin grup konuşmalarına ve gazete yazılarına atıf yapan Ekmen, "Sayın Devlet Bahçeli'nin 22 Ekim, 5 Kasım 2024 ve 5 Mayıs 2026'da MHP grubunda yaptığı toplantı tutanaklarına bakalım; yine Sayın Devlet Bahçeli'nin 31 Mart, 1 Nisan, 2 ve 3 Nisan tarihlerinde ve yine 2024, 2025 ve yine 19 Mayıs 2026 Türkgün Gazetesi'nde yayınladığı makalelere bakalım. Burada, bu sürecin bir sonraki getirisi ve bir sonraki fırsatı olarak çok ciddi, büyük hukuk devletine ve demokratik dönüşüme dair derinlikli bir perspektif görüyoruz. Doğrusu biz bunları Sayın Devlet Bahçeli tarafından Türk milletine ve Türk siyasetine verilmiş birer taahhüt olarak görüyoruz ve bu taahhüdün arkasında duracağına

dair bir endişemiz de yok. Ama Cumhur İttifakı'nın büyük ortağının, bu süreç içerisinde bütün bu söylemleri boşa düşüren ve sıradan insanların ülkenin geleceğine, bu sürecin ardından karşımıza çıkacağına inanılan değişim ve dönüşüm fırsatına olan inancını zayıflatan iş ve eylemlerden de bugün itibarıyla vazgeçmesi gerektiğini bir kere daha ifade etmek gerekiyor" açıklamasında bulundu.

Metnin bütün gruplardan esirgenmiş olması, çok ciddi bir eksiklik olarak önümüzde duruyor

Teklifin hazırlık sürecini değerlendiren Ekmen, "Yasa buraya gelirken önce devlet bürokrasisi tarafından İmralı'da çalışılmış olabilir, bunu yadırgamıyorum. Sonuçta bu yasa yayınlandığında, yasaya örgüt tarafından katılım bu yasanın akıbetini belirleyecek; bununla ilgili ön görüşmeler yapılmış olabilir. Daha sonra DEM Parti, AK Parti ve MHP arasında yürütülen trafiği de belli bir derecede sürecin tarafları olarak anlıyorum. Ama bu yasa teklifinin Meclis Başkanlığına verilmeye kadar metnin bütün gruplardan esirgenmiş olması, çok ciddi bir eksiklik olarak önümüzde duruyorken bugün ve yarın komisyonda yapılacak tartışmalar ve önerilecek hususların herhangi bir şekilde maddelerin dizaynında ve yapılanmasında hayata geçirilmeyecek olması; o zaman bu çoğulcu, katılımcı, Meclis'in 367 imzayla ve 7 grubun neredeyse 6'sının tamamen desteklediği bir süreç olma özelliğinin kötüye kullanıldığı, istismar edildiği gibi bir kanaate de sebebiyet verecektir" diye konuştu.

Bu yasanın yürürlüğe girmesi için Kandil'in boşaltılması gerekiyor

Sürecin başarı kriterini tanımlayan Ekmen, "Böyle bir yasa hazırlamanın zorlukları var. 11 kere yasa çıkartılmış ama karşılığı bulunamamış. Şu anda da bu yasanın yürürlüğe girmesi için cezaevlerinin ve Avrupa'nın değil Kandil'in boşaltılması gerekiyor. Bu sürecin başarı kriteri nedir? Örgütün kendini feshetmesi midir? Değildir. Örgütün silahlarını yakması mıdır? Değildir. Örgütün mağaraları boşaltması mıdır? Değildir. Bu sürecin başarı kriteri; bir numarada ve en önemli ölçüde örgütle doğrudan kırsal alanda bağı bulunan örgüt üyelerinin illegaliteden legaliteye geçişi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde haklarında açılacak birer adli dosyayla birlikte normal bir hayata intibak etmelerinin ve böylelikle Türkiye Cumhuriyeti aleyhine bir kere daha silaha yönelme imkânlarının yapısal olarak ortadan kalkmasıdır" ifadelerini kullandı.

Teklifle birlikte sürecin ilk kez tanımlı bir yapıya kavuştuğunu belirten Ekmen, "Her zaman bir 'Türk tipi model'den bahsedildi. Bugüne kadar somut bir model ortaya koymak zordu. Ancak bu yasayla birlikte gerek Cumhurbaşkanlığında oluşturulacak Kurul gerekse Meclis'te oluşturulacak mekanizma bakımından bir çerçeve ortaya konuluyor. Buradaki belirsizliğin, ümit ediyoruz ki, yapıcı bir muğlaklık anlamına gelmediğini ve Meclis Başkanlığının bu süreci birçok açıdan olumlu değerlendireceğini düşünüyoruz. Meclis'teki karşılıklı izleme ya da gözetim heyeti olarak ismi verilebilecek Kurul ile birlikte bu süreç ilk defa bir mimariye, bir modele kavuşmaktadır. Bunun da sürecin bir sonraki aşamaya taşınması ve başarıyla tamamlanması açısından önemli olacağını düşünüyorum" dedi.

Kişilerin beraat etme ve aklanma haklarını da ellerinden almış oluyorsunuz

Tespit ve teyit mekanizmasının bir ön şarta bağlanmasını eleştiren Ekmen, "Ben bu sürecin en önemli handikaplarından birinin tespit, teyit ve ilandaki ısrar olduğunu hep ifade ettim. Bugün bu yasada da var çünkü bir devlet kurumu bu örgütün ancak kendini feshetme ve silahsızlanma iradesini, iştiağını ve buna uygun davranışlarını tespit ve teyit edebilir. Şöyle bir senaryo yapalım: Bunun tamamen MGK eliyle tespit edilip yayınlandığını ve işlerin sarpa sardığını düşünelim. Türkiye'nin MGK eliyle tamamen kendini tasfiye ettiğini iddia ettiği bir örgütten farklı yapılar ortaya çıktığını düşünelim. Bugünden bunu ilan etmenin bir anlamı yok. Yasal zeminle bu kapıyı açacaksınız, 'Altı ay içerisinde buna uyan örgüt üyeleriyle ilgili hukuki statü budur, buna uymayanla ben egemenlik hakları ölçüsünde terörle mücadeleli sürdürürüm' diyeceksiniz ancak o zaman örgütün tamamen ve gerçekten bittiğini kayıt altına alabilirsiniz. Bunun bir ön şarta bağlanmasının devlet mantığı açısından da doğru olmadığını düşünüyorum" dedi.

Yazılı başvuru şartının savunma haklarını zedelediğini belirten Ekmen, "Diğer açıdan bu suçlamayla özellikle terör propagandasıyla yargılanan birçok insan var. Yine, terör örgütü üyeliğiyle benim tanıdığım bir sürü sivil toplum örgütü üyesi ve siyasetçi var. Yasaya yazılı başvuru şartıyla bu kişilerin beraat etme ve aklanma haklarını da ellerinden almış oluyorsunuz. Biz bu konuda önergemizi de verdik. Burada yazılı başvuru şartının kişilerin kendilerini aklama haklarını zedelemeyecek ve bugüne kadar yaptıkları savunmaları ortadan kaldırmayacak bir şekilde dönüştürülmesi ve kodlanması gerekiyor" açıklamasında bulundu.

Yasada toplumsal uyum ve entegrasyona dair tek bir kelime yok

Teklifte toplumsal uyum ve entegrasyona ilişkin hiçbir düzenleme bulunmadığını söyleyen Ekmen, "Örgüt üyeleri geldiğinde örgüt üyelerinin herhangi bir başka ve yeni bir adli veya siyasi şiddet, terör ve ismi ne olursa olsun sorunun parçası olmamalarının en önemli imkânlarından biri devletin rızaları dahilinde onlarla birlikte uygulayacağı bir toplumsal uyum ve entegrasyon programıdır. Bu yasada toplumsal uyum ve entegrasyona dair tek bir kelime yok. O kadar geriye düşmüşüz ki Sayın Başkan 6551 sayılı Yasa'da bir madde vardı, o bile burada yok. O zaman Bakanlar Kurulu için sonra sistem dönüşümüyle Cumhurbaşkanı'na bu Kurul'a bir yetki tevdi vardı, o bile burada yazılmaktan imtina edilmiş; adli, idari tedbirler diyerek geçiştirmiş. Fakat bu noktanın daha tartışılacak ve üzerinde mutabakat sağlanacak bir detayı da getirilmesi gerekiyordu. Ertelemenin bozulmasına ilişkin düzenlemenin faydalanıcılar lehine ama süreci de koruyacak şekilde güçlendirilmesi gerektiği açıktır" dedi.

Geldiği gibi geçecekse, bütün bu müzakereler ve bu katılıma bir yönüyle saygısızlık olacaktır

Konuşmasını Komisyon'a çağrıyla tamamlayan Ekmen, "Biz Yeni Yol Grubu olarak bu yola çıkışın kendisini meşru ve doğru bir çaba olarak gördük. Eksikliğiyle, gediğiyle yaptığımız bütün eleştirileriyle birlikte bu aşamaya gelmiş olması önemlidir. Bu yasanın da nihai bir yasa değil, kritik bir eşik adeta teyit-tespit için kullanılan 'Kritik eşik' kavramı gibi yeni bir kritik eşik oluşturduğunu düşünüyoruz. Bundan sonrasında, lütfen, muhalefetin düşüncelerine, muhalefetin önerilerine, toplumun vicdanına, toplumdaki gelen itirazlara, toplumdaki gelen beklentilere daha fazla önem verin. Bu metnin Komisyon'dan nasıl geçeceği bir turnusol kâğıdı işlevi de görecektir. Geldiği gibi geçecekse, bütün bu müzakereler ve bu katılıma bir yönüyle saygısızlık olacaktır, bir yönüyle haksızlık olacaktır. Önerilerin bir kısmının dikkate alınıp değerlendirilip maddelere işlenerek Genel Kurul'a sevk edilmesini ümit ediyorum" diye konuştu.

Konuşmanın tamamını izlemek için:

https://www.youtube.com/watch?v=OK_M1MnbWpI